

Időnk múltása

Fiatalkorunkban statikusan állni látszik a világ. A *most*-ban élünk: a pillanat örömei öröklétű boldogságként ragyognak, a fájdalmak és szorongások terhe örökkévalóságként nehezedik ránk. Önfeledten vetjük bele magunkat egy-egy feladatba, küzdelembe, mintha az mindennél fontosabb lenne a világon; gyanútlan-gondtalanul élvezkedünk, netán talán kesergünk éppen adott helyzetünkben.

Így látjuk az embereket is, a mozdulatlan időben. Pillanattfelvétellel rögzített aktuális képük végérvényesnek látszik. Mintha semmi sem változnék. Mintha mindig azok lettek volna s azok is maradnának, akiknek abban a pillanatban látjuk őket. Ebbe a statikus világképbe egy-egy megjegyzés hasít bele néha. A felnövekvő gyerek bosszankodva hallgatja, amikor régen vagy ritkán látott rokonok összecsapják a kezüket, ha találkoznak vele: „de nagyra nőttél, de megemberesedtél, de megváltoztál!” Pironkodva és értetlenül fogadja ezeket a megjegyzéseket, s azt se veszi észre, amikor ezek elmaradtak: végleg besorolódott a változatlan, lát-szatra időtlen felnőtt világába.

Évtizedeknek kell elmúlniuk, hogy földerengjen bennünk a gyanú: világképünkben egy nagyon fontos mozzanat hiányzott. Nem számoltunk az idő múltásával. Nem akarunk hinni a szemünknek, lassan mégis be kell látnunk: mindnyájunk fölött múlik az idő, lassan, de megállíthatatlanul és visszafordíthatatlanul. Öt, tíz, húsz, negyven éves érettségi találkozók, ritkán látott arcok előbukkanása újra meg újra zavarba hoz. A gyerekekből fiatalok lettek, a felnőttek külső megjelenése, talán személyisége is átalakul az idők folyamán, a fiatalok megöregszenek, az öregek pedig egyre fogyatkoznak körülöttünk, eltűnve az élet színpadáról.

Kettős felismerés érlelődik meg a múltó évtizedekkel. Mozifilm az élet, nem pedig egy képkocka belőle. Olyan mozgás, amely a gyerekkorunkkal kezdődött el, s a halálunkkal véget ér. S éppen ez a vég mered elénk egyre határozottabban. Nemcsak mások halnak meg. Előbb-utóbb minket is elér ugyanez a sors, ki tudja, milyen előzmények, öregség, betegség, szenvedés után.

Többféleképpen lehet átélni mindezt. Aggodalommal, akár rettegéssel. Fanyar humorral, öniróniával. De alkalmat ad arra is, hogy érlelődésnek induljon bennünk a bölcsesség, hogy az alázat mélységei felé nyíljon meg bennünk a hit. A jelen pillanat nem öröklét, a mostani helyzet nem tart örökké, minden mozgásban, változásban van, semmit sem szabad halálosan komolyan venni.

Csak egyet: Istent, akitől minden jó származik, aki halálosan komolyan szeret minket, s aki ezen a múltó világon keresztül már az örök életet érleli bennünk.